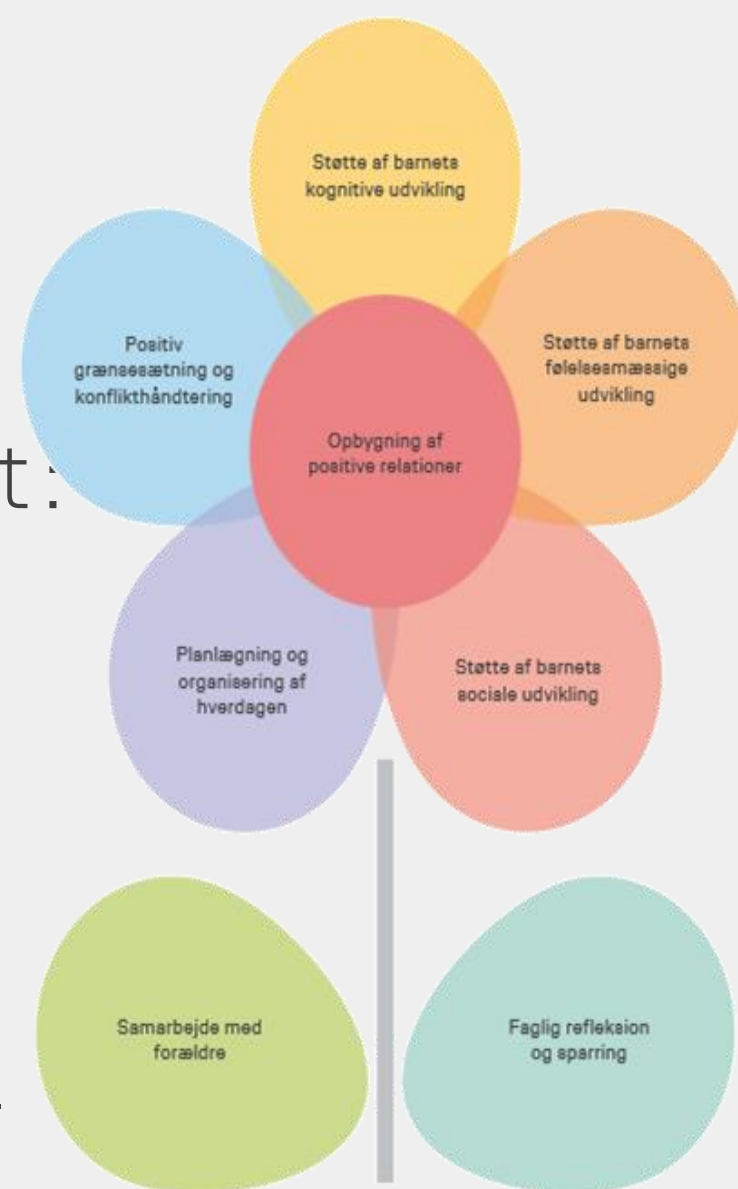

Hvordan har kompetenceudviklingsforløbet : Samspil og relationer styrket kvaliteten i dagplejen i Herning Kommune ?

Oplæg ved Dagplejen i Herning og VIA University College.

Præsentation af oplægsholdere.

- Dagplejer: Helga Andersen
- Dagplejer: Jette Johannesen
- Dagplejekonsulent: Lisa Marckstrøm Jensen
- VIA University College: Lektor Kirsten Ringgaard

Præsentation af kompetenceudviklingsforløb

Mål:

- Alle dagplejere arbejder ud fra et fælles værdigrundlag, som kommer til udtryk gennem tydelige pædagogiske principper og grundværdier. (barnesyn, leg, læring, børnefællesskaber, forældresamarbejde, læringsmiljø)

Det betyder:

- at alle dagplejere gennemgående arbejder på samme måde med at opbygge og udvikle relationen til det enkelte barn, børnegruppen og forældrene.

Metode til udvikling af kvalitet:

- Refleksion over- og analyse af egen praksis ved hjælp af filmklip.
- Refleksion og sparring i netværksgrupper og med dagplejekonsulent.

Dagplejekonsulenterne som sparringspartnere:

- Fra dagplejepædagog til dagplejekonsulent.

Forløbets opbygning:

(Periode: 2016-2018)

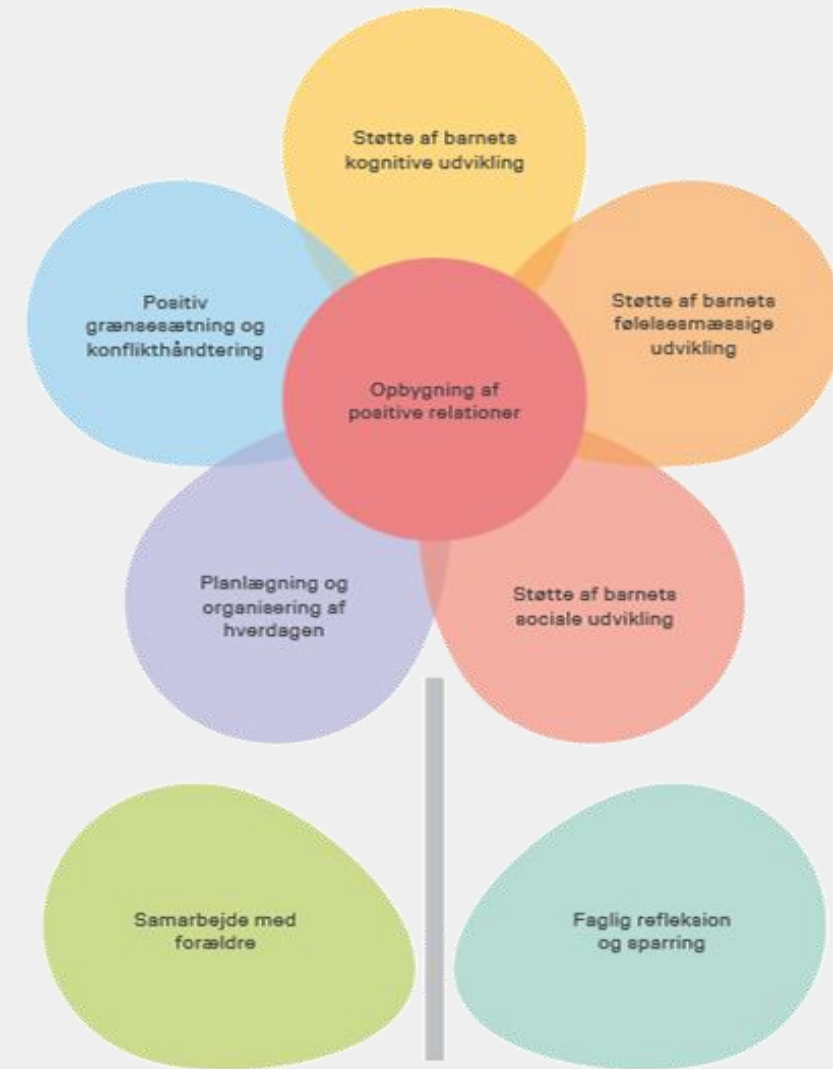
1. Workshop (1-5):

tema / centrale principper, sparring på filmklip, skema til vurdering af egen praksis, mål for hjemmeopgave.

2. Mellem hver workshop:

hjemmeopgave og sparring ved dagplejekonsulent, analyse af filmklip individuelt og i netværksgruppe.

3. Efter forløbets afslutning: fastholde refleksionskulturen i dagplejen.

Skema til vurdering af egen praksis

Opbygning af positive relationer

Barnets Dato:
 navn: _____

1: Det gør jeg slet ikke, 2: Det gør jeg i mindre grad, 3: Det gør jeg i nogen grad, 4: Det gør jeg i høj grad

Samspil med barnet	Egen vurdering			
Bruger beskrivende kommentarer - sætter ord på det, barnet gør og de tanker og følelser, det udtrykker.	1	2	3	4
Giver barnet opmærksomhed på det, som er særligt ved det (f.eks. dets favoritbog, livret, yndlingslege, osv.).	1	2	3	4
Viser at du er glad for barnet – både gennem ord og fysisk kontakt.	1	2	3	4
Afstemmer dig på en positiv måde til barnets følelsesudtryk (f.eks. ved at spejle barnets følelser og udtryk, vise omsorg, hvis det er nedtrykt, ked af det eller frustreret).	1	2	3	4
Bruger børnestyret leg - følger barnets initiativ i legen, lader det lede an og styre legens retning.	1	2	3	4
Bruger børnestyret samtale - følger i samtalen barnets initiativ, lader det lede an og styre samtaleens retning.	1	2	3	4
Tilpasser aktiviteter og forventninger i forhold til barnets mestringsområde.	1	2	3	4
Giver barnet lige tilpas støtte til at undgå frustration men hjælper det ikke så meget, at du overtager dets udforskning.	1	2	3	4
Giver få korrektioner og irettesættelser.	1	2	3	4
Giver positive beskeder ("ikke sige ikke") – og følger op på dine beskeder.	1	2	3	4
Giver barnet ros for det, som det magter.	1	2	3	4
Giver barnet opmuntring til at eksperimentere og prøve nye ting.	1	2	3	4

Fokuspunkter for mit samspil med barnet:

Dato for opfølgning:

Opbygning af positive relationer

Fælles fokusområder for øveperioden

- Brug beskrivende kommentarer - beskriv børnenes handlinger, opmærksomheder og de følelser, de udtrykker.
- Øv dig i den børnestyrede leg - følg børnenes initiativer
- Udfyld relationsskema og relationscirkel for hvert af dine dagplejebørn.
- Optag små filmklip af dit arbejde med børnene i forhold til temaet opbygning af positive relationer. Vælg ét filmklip ud (på 1-3 minutter), som du gerne vil dele/have sparring på og medbring det næste gang. (Medbring derfor også computer næste gang).
- Del din vigtigste læring med din netværksgruppe.

Individuel målsætning

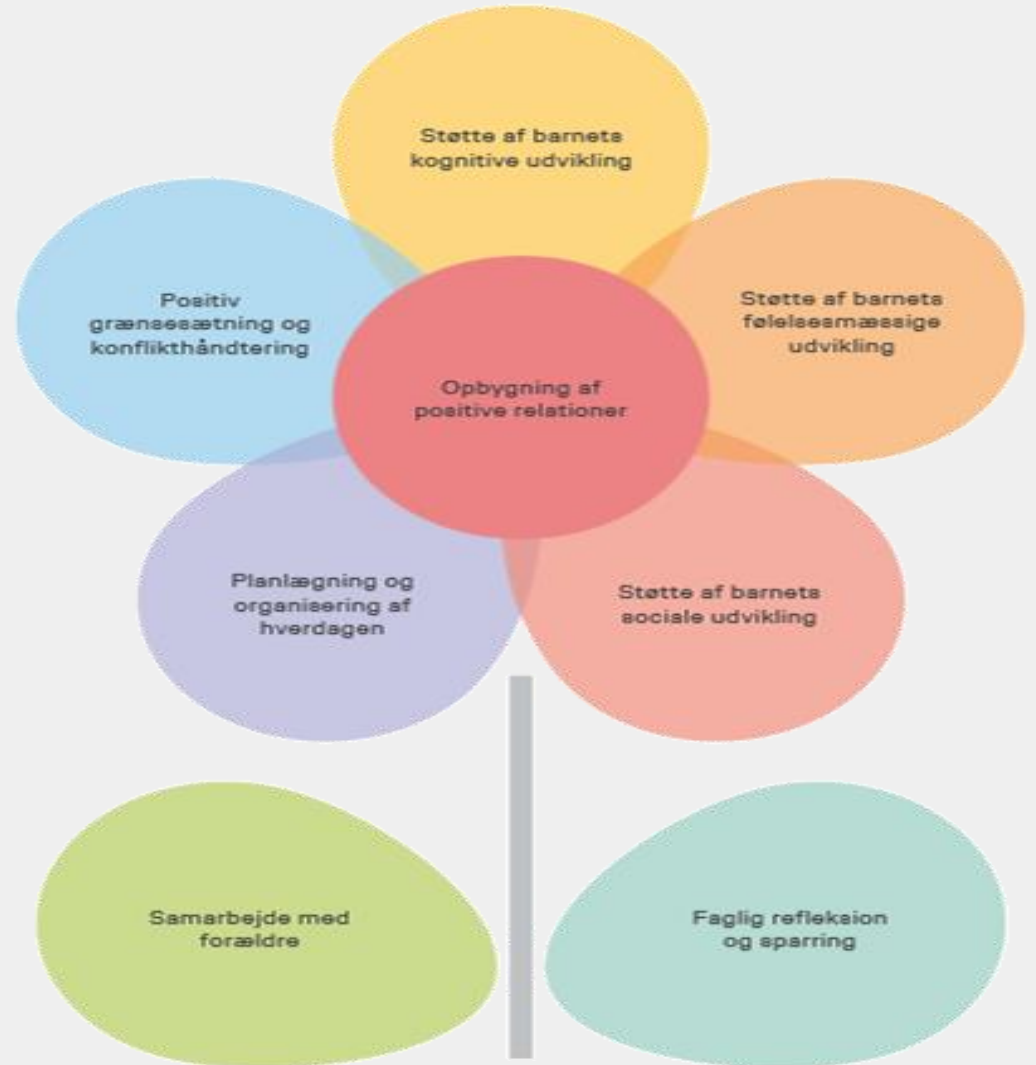
Tag enten udgangspunkt i de fælles fokusområder eller i et andet princip inden for temaet "Opbygning af positive relationer". Notér følgende:

- Hvad vil du særligt have fokus på at arbejde med?
- I forhold til hvilke børn (er det i forhold til hele din børnegruppe eller kun nogle af dem)?
- Hvor ofte/meget/længe vil du arbejde med det? (f.eks. én dag, hver dag, en halv time om ugen,...)
- Hvad vil du gerne opnå derved?

Særligt betydningsfulde elementer

- Justere læringsmiljøet efter børnenes behov.
- Barnets følelsesmæssige udvikling.
- Det ressource orienterede forældresamarbejde.

Inddragelse af citater fra det efterfølgende Observationsstudie. (interview, observationer i praksis)

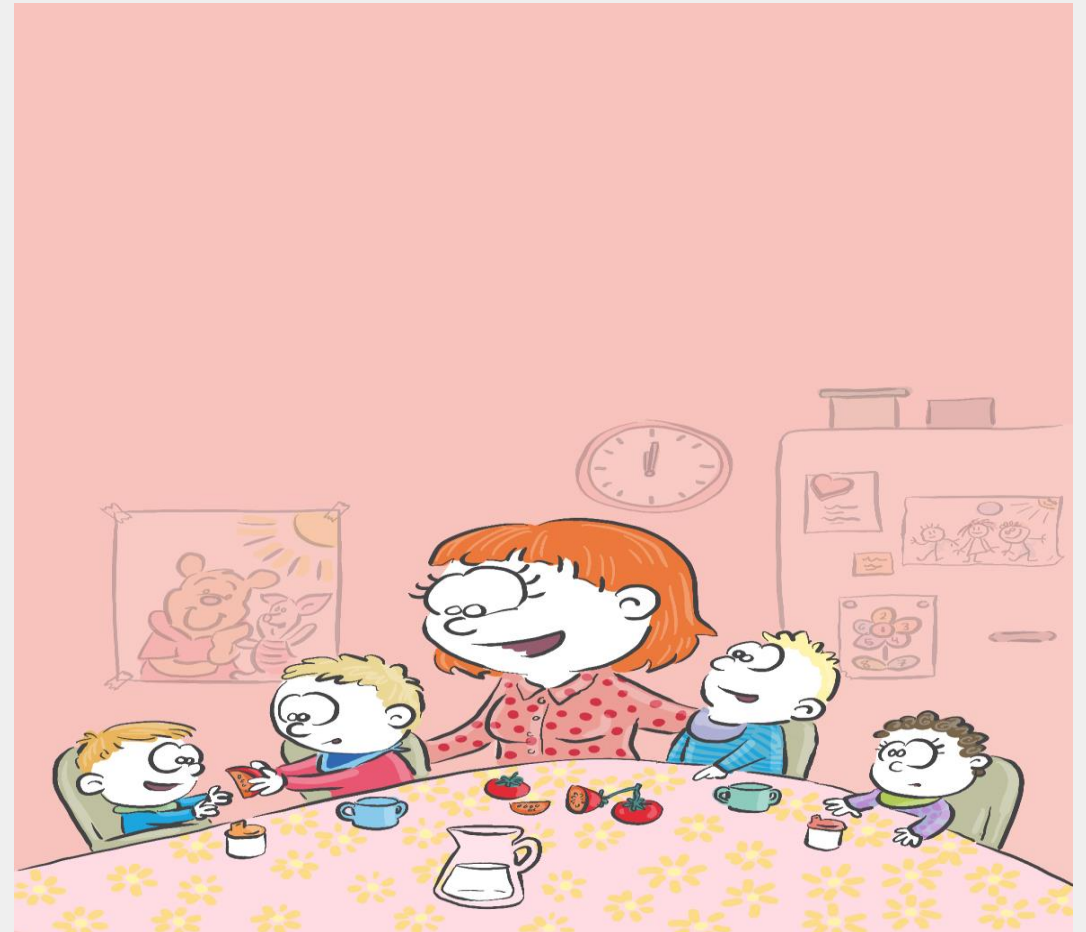
At justere læringsmiljøet efter børnenes behov.

Dagplejeren som Rollemodel:

At anerkende barnet og give
det varme og omsorg

At justere sig efter barnet og
følge dets initiativ

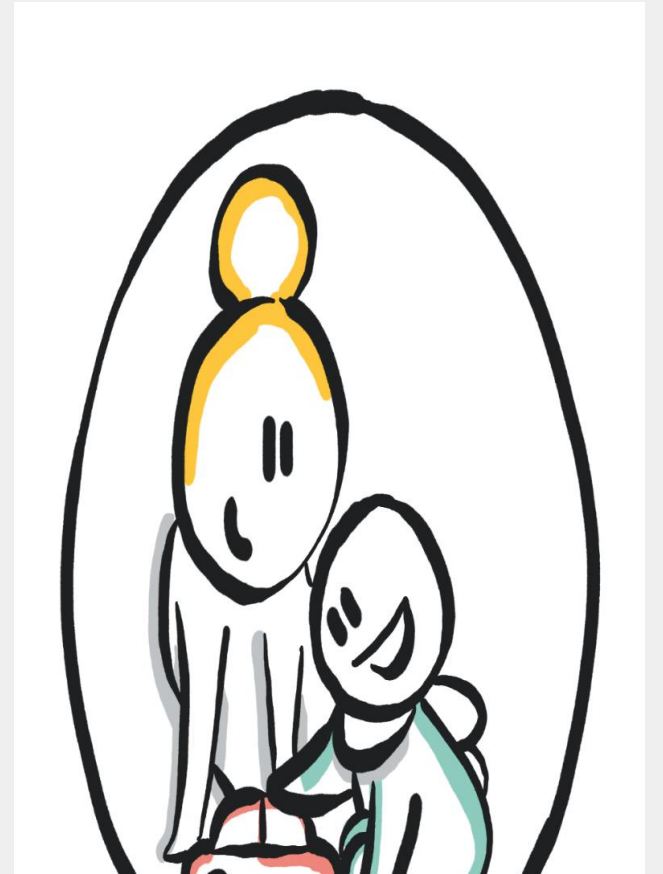
At give positive beskeder, rose
og opmuntre

Læringsmiljøet og leg

Centrale Principper:

- følg opmærksomt med i legen
- brug beskrivende kommentarer
- leg med
- Følg barnets initiativ

Den faglige dømmekraft – kvalificerede justeringer og tilpasninger

– Dagplejen beskriver kompetenceudviklingsforløbet som et, der har givet dem redskaber til at handle tidligt, når det mærkes at børnegruppen har behov for noget specifikt. Det har styrket dem i troen på egen faglige dømmekraft.

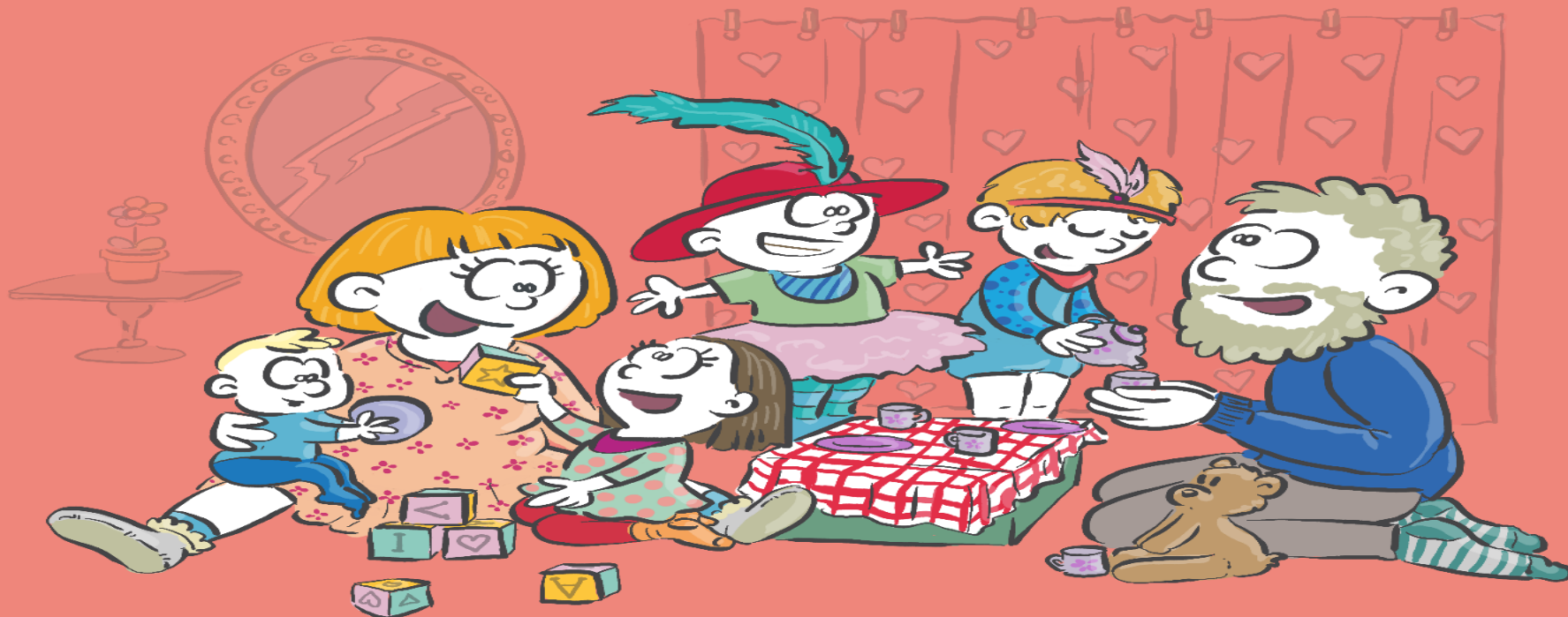

Jeg erkendte for kort tid siden, at jeg ikke kunne rumme det femte barn, hvis jeg skulle lytte til de andre 4 børns behov. Og det fik jeg en god dialog med min dagplejepædagog om. På den måde, har: Samspil og relationer bekræftet mig i min og vores fælles faglighed. Det har gjort mig mere sikker på mit arbejde, og på at turde stoppe op og sige: denne her aktivitet, den fungerer ikke for denne børnegruppe i dag. Og så tilpasse aktiviteten til børnegruppens behov.

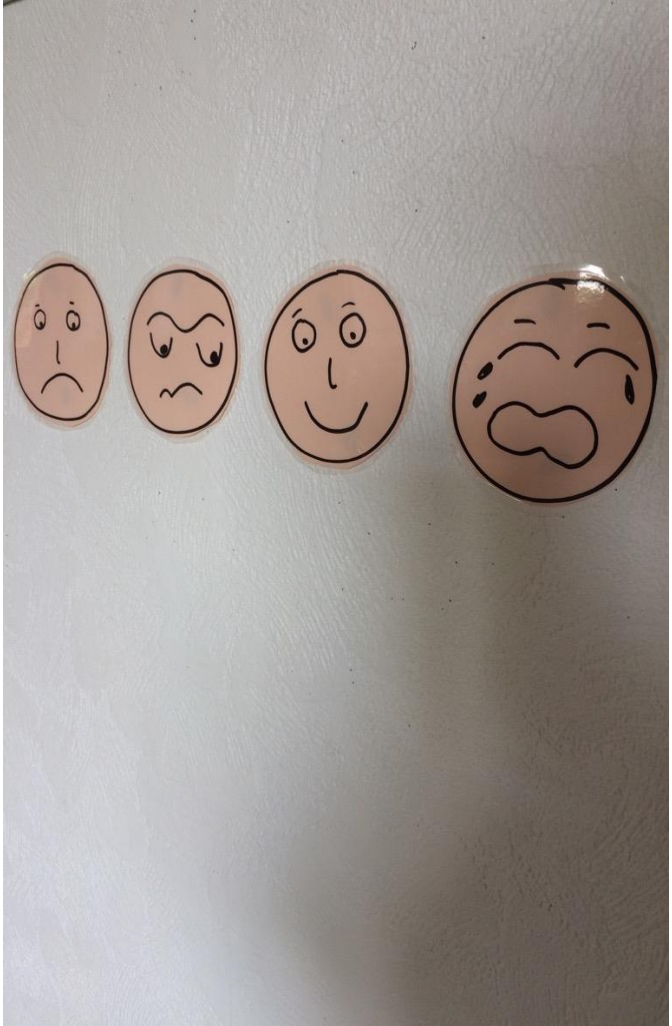
(Dagplejer)

Film 1

Klip 1 og 2

Dialog om : Læringsmiljøer i hverdagen

Tema 2: Barnets følelsesmæssige udvikling

Centrale principper:

- **At afstemme sig positivt til barnets behov og følelser**

Spejl barnets følelsesudtryk, når det er glad, begejstret eller nysgerrigt. Trøst barnet og hold om det, når det er ked af det eller bange. Bevar selv roen for at give barnet tryghed.

- **At være rollemodel for følelsesmæssige kompetencer**

Vis, hvilke strategier, du selv bruger for at regulere dine følelser og handle hensigtsmæssigt på dem

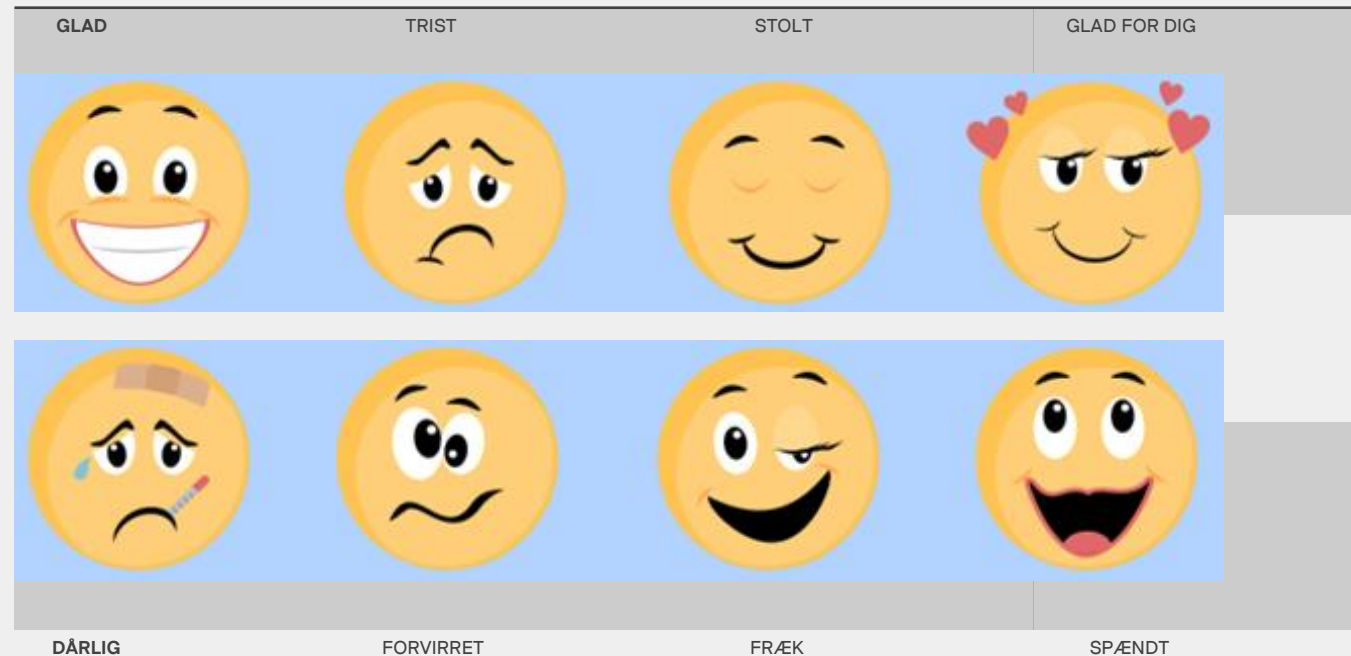

Centralt princip: Bevare roen

- Bevar selv roen for at give barnet tryghed.
- Sæt ord på barnets følelser (beskrivende kommentarer).
- Hjælp barnet med at lære at genkende følelser brug : billeder, spil, bøger, smiley, babytegn .
- Støt barnet, når det oplever svære følelser som vrede, frustration eller ked-af-det-hed.
-

Centralt princip: at sætte ord på følelser.

Inklusion – når det særlige ikke gøres til barnets oplevelse af og fortælling om sig selv

– Dagplejerne beskriver, at de netop kan se og rumme børnegruppens behov i det hjemlige læringsmiljø. Alle børn har brug for noget særligt, nogen bare for noget mere særligt end andre.

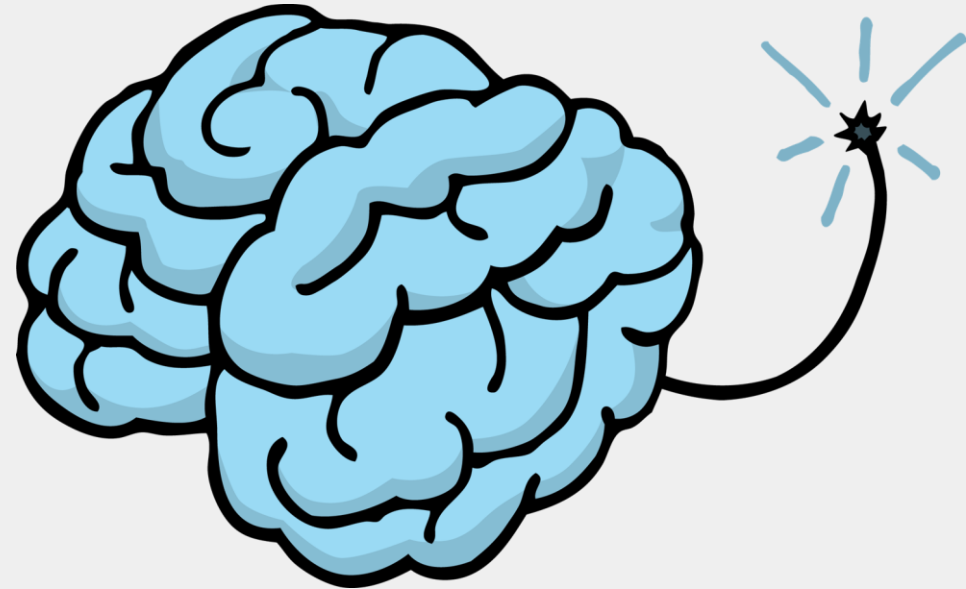
Jeg har eksempelvis Maj, som jeg har lært, bliver utryk ved nye voksne og i nye situationer. Hun kan ikke rigtig have det, og så er det selvfølgelig ikke tilfældigt, at hun sidder ved siden af mig under videooptagelserne. Så rykker jeg hende bare hen ved siden af mig, og så kører det. Hun skal ikke høre, at det er noget pjat og at det er forkert at føle sådan. Hun skal rummes i det og inspirere stille og roligt til at tænke at nye mennesker ikke er farlige. Her fik jeg super gode refleksioner og idéer med hjem fra undervisningsgangene.

(dagplejer)

Centralt princip: Når barnet bliver vred bliver hjernen "blå"...

Angst/utryghed og vrede aktiverer hjernens alarmberedskab. Når der er fuld alarm, bliver der skruet ned for tænkehjernen (den bliver "blå").

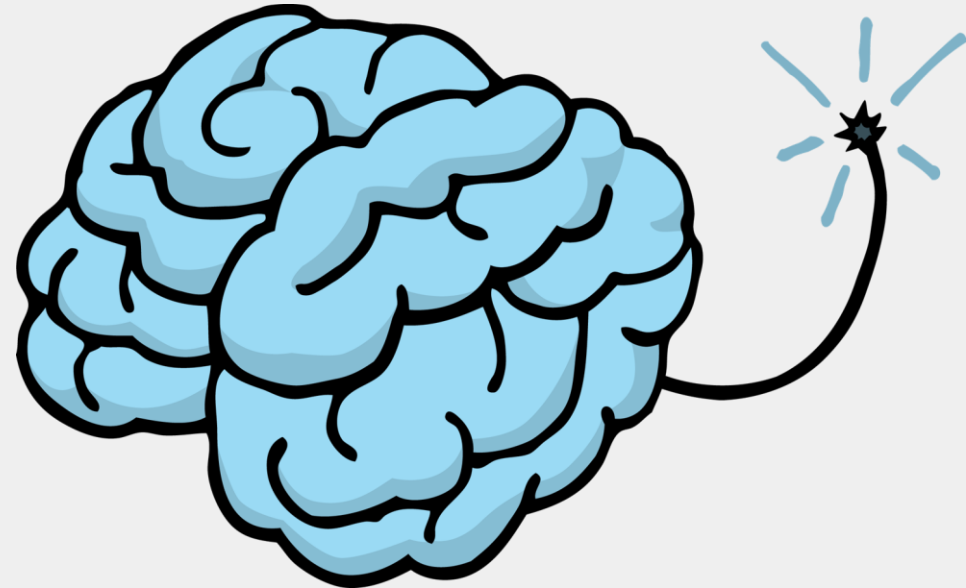
Når man har "blå hjerne", er det svært at tænke sig om eller lære nyt.

Centralt princip: Når hjernen bliver "blå"...

- ▶ Tænk STOP!
- ▶ Tag 3 dybe indåndinger
- ▶ Spørg om hjælp
- ▶ Tag en pause
- ▶ Gå sin vej

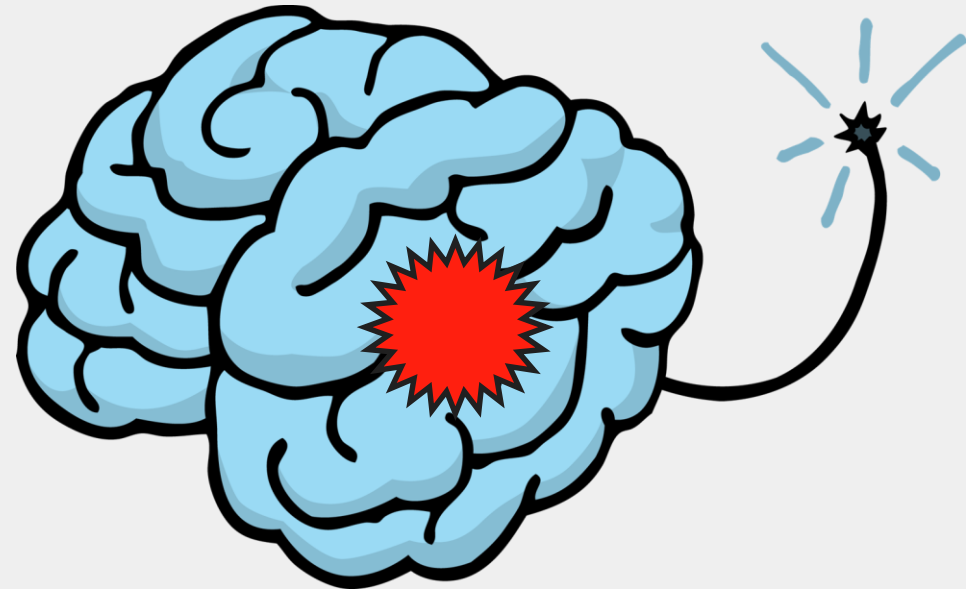
- ▶ Prøv igen

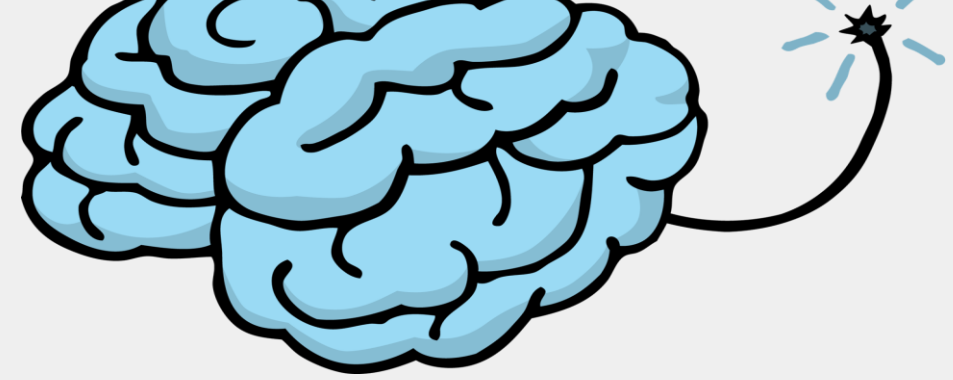
Overfølsomhed i hjernens alarmberedskab

Hvis barnet ofte oplever ubehagelige eller farlige situationer kan det gøre alarmsystemet overfølsomt.

- Det betyder, at barnet lettere reagerer med angst/vrede/ked-af-dethed, når det er i situationer, som for barnet minder om "det farlige"

At håndtere raserianfald

Raserianfald er naturlige i småbørnsårene. De kan fx opstå, fordi barnet endnu ikke har udviklet evnen til at sige, hvad de føler og fordi de ikke kan regulere deres følelser og adfærd. Samtidig har de en stærk trang til at udforske omgivelserne og være selvstændige.

- ▶ **Bevar roen**
- ▶ **Bliv sammen med barnet, men foretag dig ikke noget.** (Tal ikke barnet til fornuft under raserianfaldet, det kan forværre raserianfaldet. Uanset raserianfaldets længde, skal du heller ikke forhandle med barnet, mens det står på. En sådan løsning kan få langsigtede konsekvenser i form af endnu længere raserianfald).
- ▶ **Flyt evt. barnet.** Hvis barnet begynder at slå andre eller smadre ting, så skal det tages op og bæres et sted hen, hvor det ikke kan skade nogen. Bliv hos barnet.
- ▶ **Vent til "stormen er drevet over" og giv så barnet din opmærksomhed.** Ros nu barnets (begyndende) rolige adfærd og afled det med en anden aktivitet.
- ▶ **Tænk over, hvorfor barnet blev rasende og forsøg om muligt at forebygge fremtidige raserianfald.** (Er det når barnet er sultent? Træt? Midt i en overgang fra én aktivitet til en anden? Når der er fri leg uden struktur? Når der er gang i mange aktiviteter omkring barnet? Når der stilles krav?..)

Film 2

Dialog om : Læringsmiljøer i hverdagen

Tema 3: Forældresamarbejde

Centrale principper:

- opbygge et fællesskab omkring barnets og børnegruppens udvikling, læring, trivsel og dannelse
- dele barnets hverdag/skabe sammenhæng for barnet
- skabe mulighed for tryk og tæt dialog
- involvere alle forældre ud fra et resourcesyn

Jeg har valgt en åbenhed for alle de pædagogiske redskaber jeg kan få i undervisningen. Jeg vil meget gerne lære mere. Der er himmelvid forskel på min rolle som dagplejer i dag og for 25 år siden – blandt andet i forhold til forældresamarbejdet. I dag vil forældrene på den ene side have, at det er os, der skal lede dem og på den anden side ønsker de også at lede os. Det ville de slet ikke før i tiden. Da turde de slet ikke forlange og forvente noget af os, og det gør de i dag – og det synes jeg, er med til at gøre det spændende, men også svært. Jeg forsøger at fortælle forældrene at jeg gerne vil sparre, men at jeg også begår fejl, og så er humoren det allervigtigste for det gode forældresamarbejde. Det gør alting meget lettere.

Hvis ikke man er tryk i den situation man er i, så får man intet ud af dialogen og samarbejdet med forældrene.

(Dagplejer)

Film 3

Klip 1 og 2

Dialog om : Læringsmiljøer i hverdagen

Hvad har samspil og
relationer givet Dagplejen i
Herning kommune

Formål – hvad kan / skal dagplejen ?

- I Herning Kommune er visionen:

- Alle børn skal blive så dygtige, som de kan
- Alle børn skal være en del af et fællesskab.

Metoden til at nå målet er gennem samspil og relationer

Dagplejen skal bl.a. bidrage med at drage omsorg, vække nysgerrighed, udvikle sociale og personlige kompetencer og give barnet et sprog.

Hvad ser konsulenterne hos de enkelte dagplejere?

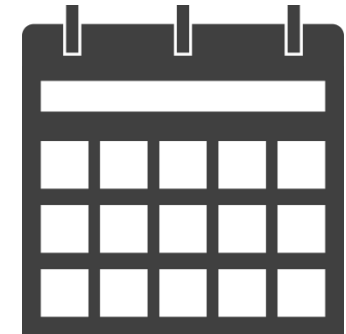

Arbejder med følelser

- både barnets egne og andres følelser

Planlægning af hverdagen

- reflekterede aktiviteter, der understøtter barnets læring.
herunder rutiner og gentagelser

Beskrivende kommentarer (sportskommentator)

- sætter ord på barnets initiativ og handlinger

Faglighed

- Den enkelte dagplejer kan nu begrunde, hvorfor han/hun gør, som de gør.

Samme sprog

- dagplejer og dagplejekonsulent

Forældresamarbejde

- være nysgerrig på overgangen fra hjem til dagpleje
- delagtiggøre forældre i børnenes læring i dagplejen
 - bl.a. dialogisk læsning.

Vejledning / sparring

Der var vejledning mellem hver workshop – ca. midtvejs

- vejledningen var telefonisk og var 15. min.
- dagplejeren satte dagsordenen, da det var hendes vejledning.

Der har været 10 hold af ca. 25 dagplejere afsted.

I 2018 udarbejdede konsulenterne tilsynsskemaer, der understøttede implementeringen af temaerne i samspil og relationer.

Tilsynsskemaer 2018

Dato: Dagplejer: Dagplejekonsulent:
Samspil og relationer i dagplejen
<u>Planlægning og organisering af hverdagen</u> <ul style="list-style-type: none">○ Vis din uge-/månedspan og fortæl om dine overvejelser bag○ Hvilke rutiner og ritualer har du i din dagligdag?
Dialog:
<u>Opbygning af positive relationer</u> <ul style="list-style-type: none">○ Fortæl om dine erfaringer med børnestyret leg og voksenstyret leg○ Fortæl hvornår og hvordan du bruger beskrivende kommentarer
Dialog:
<u>Støtte af barnets kognitive udvikling</u> <ul style="list-style-type: none">○ Fortæl hvordan du arbejder med dialogisk læsning – og vis mig din kuffert (krav: der skal arbejdes med dialogisk læsning minimum 3 gange ugentligt)○ Fortæl om dine erfaringer med babytegn
Dialog:
<u>Samarbejde med forældre</u> <ul style="list-style-type: none">○ Fortæl hvordan du inddrager dine forældre i barnets udvikling, læring og trivsel
Dialog:
Arbejdsplaner for dagplejer i perioden frem til næste tilsyn:

Dato: Dagplejer: Dagplejekonsulent:
Samspil og relationer i dagplejen
<u>Støtte af barnets følelsesmæssige udvikling</u> <ul style="list-style-type: none">○ Fortæl hvordan du er rollemodel for børnene Fx hvis et barn er ked af det, hvis der er konflikter i gruppen osv.○ Fortæl hvordan arbejder du med børnenes følelser (brugen af smileys)
Dialog:
<u>Støtte af barnets sociale udvikling</u> <ul style="list-style-type: none">○ Hvilke tiltag og redskaber bruger du i støtte af barnets og gruppens sociale udvikling?○ Fortæl om din rolle
Dialog:
<u>Positiv grænsesætning og konflikthåndtering</u> <ul style="list-style-type: none">○ Fortæl hvordan du bruger positiv omdirigering i din dagligdag- Ikke-sige-ikke - Nej/stophånd - Opmærksomhed på det der lykkedes og på det du gerne vil se
Dialog:
<u>Faglig refleksion og sparring</u> (Dialogprofiler, forældre, dagplejekonsulenter, netværk gruppe, kollegaer, selvrefleksion (fx video m.m)) <ul style="list-style-type: none">○ Hvem sparrer du med i hvilke situationer?○ Hvad er god faglig sparring for dig?
Dialog:
Arbejdsplaner for dagplejer i perioden frem til næste tilsyn:

Hvis vi skulle gøre det igen, hvad vil vi så gøre.

Fordeling af dagplejerne på holdene

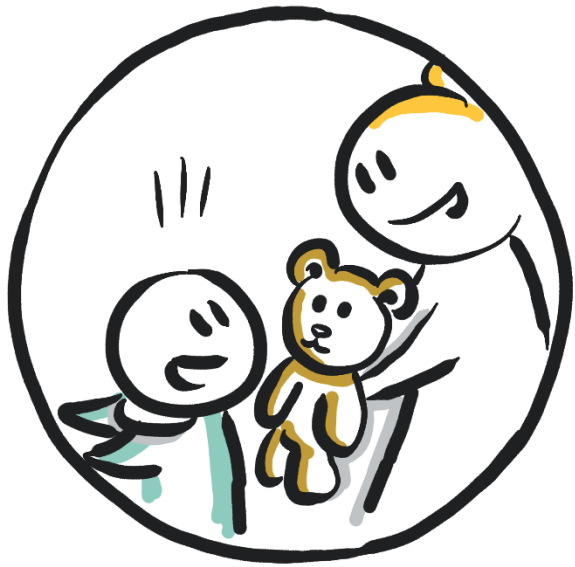
- Der har været fordele og ulemper ved, at dagplejere kom afsted enkeltvis fra deres legestuegrupper.

Fordele: Der er blevet større fællesskabsfølelse – Dagplejen er et VI
- sparring med kollegaer fra andre distrikter.

Ulemper: Det har nogle steder været svært at sparre i sin legestuegruppe, hvis der ikke er andre, der har været afsted.

- Konsulenterne skal være en del af alle undervisningsgangene, hvis vi skulle gøre det igen - både formidling og deltagende.
- Konsulenterne skulle deltage i heldagslegestue og sparre med dagplejerne om temaerne i kurset.

TAK FOR I DAG

